

W

Grøn kickstart af Danmark og dansk økonomi

41 grønne vækstinitiativer fra Wind Denmark

I alt er der 85.000 arbejdspladser i Danmark som konsekvens af vindmøllesektorens tilstedeværelse.

Grønne vækstinitiativer skal kickstarte den dansk økonomi

Den igangværende coronakrise har ramt den danske økonomi og beskæftigelse hårdt. Den nuværende globale sundhedskrise vil sandsynligvis præge økonomien og væksten flere år ud i fremtiden.

I Danmark er der indtil nu udvist et flot politisk lederskab ved både at vise rettidig omhu ift. at inddæmme smitterisikoen, samt gennem de hjælpepakker, der er besluttet for at afbøde konsekvenserne for dansk økonomi og erhvervsliv.

Der er nu så småt taget hul på genåbningen samfundet og kickstarten af den økonomiske aktivitet. Spørgsmålet om hvordan det gøres mest hensigtsmæssigt, er på alles læber. Det er meget positivt, at mange aktører sætter lighedstegn mellem behovet for grønne investeringer og kickstarten af en mere grøn dansk økonomi.

At komme helskindet ud af coronakrisen, via grønne investeringer, der forebygger og forhindrer en fremtidig klimakrise, kan derfor kun betragtes som fornuftig og rettidig omhu. En fortsat fastholdelse af den brede konsensus mellem politikere, erhvervsliv og borgere, om at satse massivt på en accelerering af den grønne omstilling, gælder derfor stadigvæk – om end endnu mere – da grønne investeringer vil give fornyet efterspørgsel på forbrug og arbejdskraft, samtidig med at den danske styrkeposition på området fastholdes.

I denne rapport lancerer Wind Denmark 41 initiativer, der vil bidrage til at kickstarte den danske økonomi og beskæftigelse – til at starte Danmark grønt op igen.

Først grønne vækstinitiativer – så klimahandlingsplan Udgangspunktet for Wind Denmark's foreslåede grønne vækstinitiativer er, at man via en målrettet økonomisk stimulering, sikrer at den øgede elektrificering og dermed omstilling til mere grønne forbrugsformer, ligeledes balanceres under hensyn til at tiltrække de nødvendige investeringer i udbygningen af den danske VE-kapacitet. Da der er tale om fremrykning af beslutninger og investeringer, der alligevel skal foretages, hvis 70 pct.-målet skal indfris, er der tale om "no-regrets" beslutninger.

Kort sagt sikrer initiativerne beskæftigelse til bl.a. håndværkere, teknikere og fabriksarbejdere i dag, i stedet for ude i fremtiden.

Hertil vil en større vished om fremtidige store infrastrukturprojekter som land- og havvindmølleparker, medføre beskæftigelse, da dette f.eks. vil fordrer hurtig udarbejdelse af forundersøgelser og projektering, men måske mere vigtigt, bidrage til investeringsbeslutninger i vedligeholdelse og udvidelse af produktionslinjer hos en række danske komponentleverandører, grundet en større tillid til det fremtidige dansk hjemmemarked.

De danske politikere har opbakning fra hele erhvervslivet – og fra vindsektorens 33.000 ansatte og 30.000 vindmølleejere – til at starte Danmark op på ny. Vi skal gøre det rigtig, og udnytte muligheden for en genstart til at gøre nogle ting smartere.

Det grønne skal prioriteres og samfundet skal bindes sammen atter igen med brug af grøn strøm.

Jan Hylleberg
adm. direktør i Wind Denmark

I første kvartal af 2020 dækkede vindenergi 60 pct. af det danske elforbrug.

Opsummering

Formålet med Wind Denmark's grønne vækstinitiativer er at stimulere den danske økonomi gennem grønne investeringer, som bidrager til indfrielse af 70 pct.-målet, via navnlig:

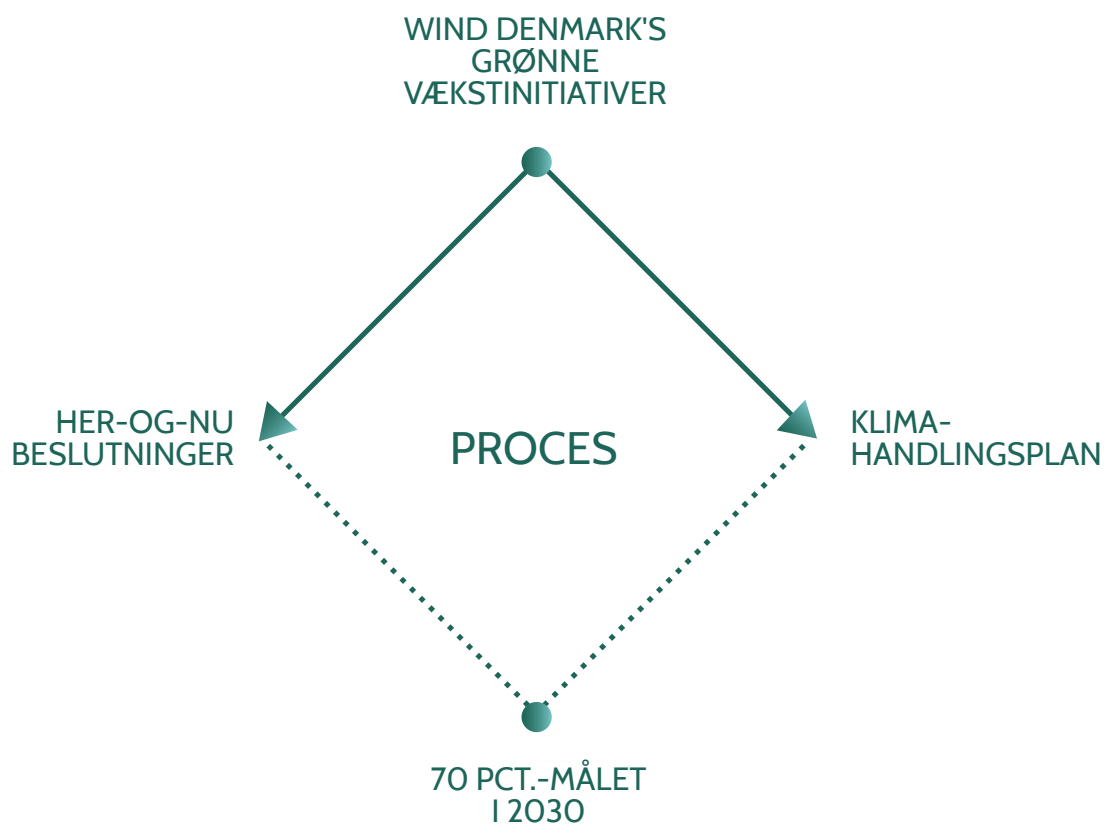
- Ⓜ Elektrificering og udfasning af fossile brændsler i varmesektoren, transporten og industrien.
- Ⓜ Indfrielse af det store danske potentiale inden for PtX-teknologi.
- Ⓜ Et højt udbygningstempo af vindenergi til dækning af fremtidens energibehov og den dertilhørende opgradering af elinfrastrukturen.

En massiv elektrificering af hele samfundet, herunder industri, opvarmning, transport mm. og dertilhørende sektorkobling, kalder på massiv udbygning af VE-kapaci-

teten, hvoraf vind vil indtage en dominerende rolle med ca. 75 pct. af elproduktionen i 2030. En effektiv indpassning og optimal udnyttelse heraf, er derfor afgørende, til at sikre at omstillingen fra CO₂-holdige brændsler til dansk vindenergi sker på en omkostningseffektiv måde, hvorved husholdninger og erhvervslivet fortsat vil kunne nyde billig grøn energi.

Wind Denmark's grønne vækstinitiativer, skal ses som økonomiske initiativer, der kan implementeres inden for en relativ kort tidshorisont og med hurtig effekt.

Det skal understreges, at vækstinitiativerne **ikke kan stå alene, da de foreslåede grønne vækstinitiativer skal gennemføres uagtet, om det sker via en politisk stimuleringspakke her og nu eller den kommende klimahandlingsplan.**

Wind Denmark's grønne vækstinitiativer

Wind Denmark's grønne vækstinitiativer bygger på at sikre en balanceret tilgang, der på én og samme tid, sikrer en hensigtsmæssig omkostningseffektiv omstilling af fossilt brændselsforbrug såvel som investeringer i den påkrævede ekstra VE-kapacitet.

Nedenfor gives der et kort overblik over det enkelte initiativ. Hvert initiativ udfoldes derpå i detaljeret form.

Her gives også eksempler på nødvendige understøttende tiltag i den kommende klimahandlingsplan.

Grønne vækstinitiativer der understøtter husstandes og virksomheders investeringer, skaber beskæftigelse og stimulerer forbruget i retning af den påkrævede elektrificering:

Grøn varmepakke

- Afskaffelse/sænkelse af elvarmeafgiften:**
Så den stadigt billigere grønne elproduktion afspejles og ligestilles.
- Krav om elektrificering ved nyinvesteringer i fjernvarmesektoren:**
I stedet for kraftvarmekrav og brændselsbinding.
- Forhøjet pulje til individuelle varmepumper ved skrotning af oliefyr:**
Da varmepumper i langt de fleste tilfælde er samfundsøkonomisk billigere end oliefyr.
- Pulje til udskiftning af naturgasfyr med varmepumper:**
For husstande udenfor fjernvarmeområder.
- Individuelle målepunkter:**
For husholdningsvarmepumper, da dette er en forudsætning for differentierede elafgifter og dermed fremtidens Smart Grid løsninger.
- Stop af nyinvesteringer i olie-, naturgas- og træpillefyr i individuel opvarmning:**
Så opvarmningsformen i husstande som udgangspunkt baseres på grøn strøm vha. varmepumper.

Grøn transportpakke

- Højere VE-krav til offentlig transport:**
Så 70 pct.-målet afspejledes i offentlige indkøb.
- Udvid transportpuljen til el-ladestander og tankanlæg for grønne vare- og lastbiler:**
For at sætte yderligere skub i tankemulighederne for eldrevne køretøjer, herunder indirekte via PtX-brændstoffer.
- Pulje til landstrømanlæg i danske havne og forlængelse af afgiftsfritagelse på landstrøm til 2025:**
Da det vil sænke luftforureningen fra færger og krydstogtskibe og samtidig nedbringe CO₂.
- Individuelle målepunkter:**
For husholdningsopladning af elbil, da dette er en forudsætning for differentierede elafgifter og dermed fremtidens Smart Grid løsninger.
- Fastfrys afgifterne på elbiler:**
Indtil der er fundet en langsigtet model.
- Tilskud til installation af el-ladestander ved boliger:**
Til opsætning og nettilslutning af elbiler hvor folk bor.

Grøn PtX-pakke

- 13. Storskala PtX-anlægspulje:**
Som målrettes PtX-anlæg større end 20MW.
- 14. PtX-drivmiddelpakke:**
Med henblik på at udvikle og udbrede PtX-baserede drivmidler.

Grøn erhvervslivspakke

- 15. Omstillingspulje for erhvervslivet til elektrificering:**
Investeringer er ofte rentable, men grundet høje up-front omkostninger er prioriteringen lav hos virksomheder med lav likviditet efter coronakrisen.
- 16. Måltrettet afskaffelse af erhvervslivets elvarmeafgift:**
Hvis en generel afskaffelse/reduktion ikke er mulig.

Grøn omstillingspakke til olie- og gasindustrien

- 17. Omstillingspulje for raffinaderier til elektrificering:**
Da langt størstedelen af de gasbaserede processer kan elektrificeres.

Fjern barrierer for energierhvervszoner og ilandføringszoner

- 18. Hurtig etablering af de regulatoriske frizoner:**
Er besluttet i Energiaftalen 2018, men ikke effektueret.
- 19. Fjern barriere for produktion, konvertering og lagring af grøn energi for:**
Egenproducenter, energifællesskaber og industriel symbiose i erhvervsenergizone, da det vil understøtte billigere lagring, varme og e-fuels.

Modernisering af den generelle elafgift

- 20. Her og nu reduktion af elafgiften:**
På linje med anbefalingen fra de Økonomiske Vismænd.

Vindenergi generelt

21. **Lovpligtig maksimal sagsbehandlingstid på 6 måneder for klagesager:**
For grønne energiprojekter og etabler en permanent task force for grøn energi i Nævnens Hus i Viborg, som reaktion på ombudsmandens kritik af uacceptable lange sagsbehandlingstider.
22. **Bedste vilkår for test- og demonstration af vindteknologi i Danmark:**
Fremryk den allerede besluttede forhøjelse af fradrag for forskning og udvikling fra 2026 til 2020 og skab bedre adgang til testpladser.
23. **Skab fair konkurrence på elmarkedet og minimer tilskudsbehovet til grøn energi via en CO₂-minimumspris:**
På EU-niveau eller parallelt undersøger muligheden for at etablere en koalition af lande, som selvstændigt indfører minimumspris.

Havvind

24. **Accelerering af havvindsatsningen med et udbud årligt:**
Ved at fremrykke energiaftalens 2. og 3. havvindmøllepark, så der fra 2021 udbydes en park hvert år.
25. **Skab klarhed om yderligere havvindudbygning mod 2030:**
Ved at fastlægge en klar tidsplan, med en jævn kadence frem til 2030.
26. **Tillad større parker ved udbud:**
Da det vil give markedsaktørerne en mulighed for at optimere og højne værdien af produktionen.
27. **Igangsæt forundersøgelser og strategisk miljøvurdering (SMV):**
Af alle havarealer som vurderes mest relevante i forhold til fremtidig udbygning.
28. **Nytænkning af ansvarsfordelingen:**
Mellem myndigheder og udviklere og sikre statens egne ressourcer.
29. **De statslige reservationer på havet ophæves, hvor man ikke planlægger udbud:**
Hvilket åbner op for åben-dør projekter finansieret af private midler.
30. **Gør det lettere at forlænge produktionstilladelserne:**
For eksisterende havvind.

Landvind

31. **Fastlæg rammerne for de teknologineutrale udbud i 2020-2024 via en CfD-model:**
Som anbefalet af Klimarådet og Klimapartnerskabet for energi- og forsyning.
32. **Lad en del af de forventede statslige indtægter fra CfD-udbud gå til landdistriktsudvikling:**
Via den kommunale grønne pulje og en statslig jordfordelings- og klimafond.
33. **Lad små og mellemstore havvindparker nyde fremme:**
Gennem en tilpasning af udbudskriterierne for havvindmølleparker efter 'åben dør' proceduren.
34. **Det vedtagne mølleloft afskaffes:**
Da det ikke harmonerer med klimalovens 70 pct.-mål.
35. **Bedst mulige vilkår for fortsat drift af eksisterende vindmøller:**
Det er godt for klimaet, hvis de danske vindmøller kan producere grøn strøm til samfundet længere end hidtil forventet.
36. **Regeringen skal indgå en forpligtende aftale med kommunerne om at stille den nødvendige plads til rådighed for ny landvind:**
Som national interesse ved planlovens næste revidering i 2021.
37. **Etabler en uafhængig statslig jordfordelings- og klimafond:**
Som med afsæt i princippet om multifunktionel arealanvendelse.
38. **Muliggør opstilling af vindmøller i plantager med lav naturværdi:**
Da grøn billig energi kan realiseres med kort varsel med stor afstand til beboelse.
39. **Fjern barrierer for opstilling af nye vindmøller i nærheden af eksisterende:**
Regneregler for støj bør derfor ændres i tilfælde, hvor det ikke bidrager til reel borgerbeskyttelse.

Elinfrastruktur

40. **Undersøge hvor stor en del af projekterne i netselskabernes netinvesteringsplaner som med fordel vil kunne fremrykkes:**
I kraft af den lange etableringstid for infrastruktur projekter, bør de nødvendige opgraderinger af det eksisterende elnet hurtigst muligt igangsættes.
41. **Viderefør udligningsordningen:**
Og understøt kollektive netinvesteringer, og et Danmark i balance, ved at overflytte finansieringen af udligningsordningen til finansloven, som aftalt med PSO-aftalen.

Uddybning af Wind Denmark's grønne vækstinitiativer

Efterfølgende beskrives Wind Denmark's grønne vækstinitiativer mere detaljeret. Hvor det er relevant, vil initiativet blive underbygget med yderligere eksempler på nødvendige tiltag i den kommende klimahandlingsplan.

Grøn varmepakke

Der findes i dag ca. 450.000 naturgasfyr og 70.000-140.000 oliefyr i Danmark, der anvendes til opvarmning i husholdninger og erhverv. En omstilling til varmepumper og fjernvarme er i mange henseender samfundsøkonomisk billigt og en gennemførelse af nedenstående forslag, vil accelerere indfrielsen af et reduktionspotentiale på 3,2 mio. CO₂.

En tilskyndelse til omstilling fra olie- og naturgasfyr til grønne alternativer, fra et samfundsmæssigt perspektiv, er derfor at betragte som en no-regrets løsning og vil samtidig have en stimulerende økonomisk effekt via en øget efterspørgsel på varmepumper såvel som installatører (VVS, elektrikere, teknikere) og dertil evt. afledte energirenoveringer såsom efterisolering, udskiftning af radiatorer, etablering af gulvvarme etc.

Fjernvarme

1. Afskaffelse/sænkelse af elvarmeafgiften:

En fuld afskaffelse af elvarmeafgiften, så man ligestiller grøn strøm og biomasse afgiftsmæssigt. Hvis ikke man beslutter en fuld afskaffelse, bør afgiften som minimum sænkes til maksimalt 5 øre/kWh, så det afspejler den stadig billigere elproduktion fra vind og sol. Tiltaget vil også fremme brugen af overskudsvarme.

2. Krav om elektrificering ved nyinvesteringer i fjernvarmesektoren:

Et permanent regelsæt, der lader kraftvarmekrav og brændselsbinding afløse af et elektrificeringskrav, som stiller krav om, at en vis andel af varmeforsyningen som minimum skal elektrificeres ved nyinvesteringer. Et elektrificeringskrav er især nødvendigt, hvis man ikke sikrer afgiftsmæssig ligestilling mellem grøn strøm fra vind/sol og biomasse ved afskaffelse af elvarmeafgiften.

Klimahandlingsplan

En afskaffelse/sænkelse af elvarmeafgiften vil have en stor tilskyndelseeffekt til en øget elektrificering af fjernvarmen. Dette vil dog næppe kunne stå alene og vil kræve yderligere tiltag på lidt længere sigt såsom:

- Enerpris til fjernvarme afspejler de faktiske CO₂-omkostninger: For at accelerere udfasningen af fossile brændsler i varmeforsyningen, bør de marginale CO₂-omkostninger være reflekteret i prisen på den del af forsyningen, som ikke er grøn. Dette kan ske ved indførelse af en CO₂-afgift gradvis stigende til det niveau, som foreslås af Klimarådet.
- Opjustering af CO₂-prisen i de samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger for fjernvarme: For at kun-

ne udlægge nye områder til fjernvarme, kræves en positiv samfundsøkonomi. Den anvendte CO₂-pris i beregningsforudsætninger afspejler langt fra betalingsvilligheden i 70 pct.-målet, hvorfor fastholdelse af naturgasforsyningen unødigt opretholdes. For at sikre en omkostningseffektiv omstilling, hæves den forudsatte CO₂-pris i beregningerne så den reflekterer den danske målsætning.

- Kompensation/fritagelse for tarifbetalinger på transmissionsniveau: Til nyt elforbrug i fjernvarmen. Betalingen til Energinet udgør i dag 8 øre/kWh og kunne med fordel kompenseres/afskaffes for at give et yderligere incitament til etablering af nyt elforbrug i fjernvarmen.

En typisk vindmølle fra årtusindeskiftet på 660 kW og 64 meters højde producerer i dag strøm til knap 300 husstandes årlige forbrug. I Danmark står der 393 møller af denne størrelse, der i 2019 producerede hvad der svarer til 115.000 husstandes elforbrug

Individuel opvarmning

3. **Forhøjet pulje til individuelle (husstands) varmepumper ved skrotning af oliefyr:**
Varmepumper er som udgangspunkt samfundsøkonomisk billigere end oliefyr og det er derfor oplagt at forhøje den allerede afsatte pulje på 20 mio. kr. årligt i Energiaftalen 2018, til mindst det dobbelte.
4. **Pulje til udskiftning af naturgasfyr med varmepumper:**
I modsætning til oliefyr, er det privatøkonomiske incitament ved at skifte fra et naturgasfyr til f.eks. varmepumpe, i mange tilfælde begrænset. For at tilskynde udskiftning, afsættes der i en årrække en årlig tilskuds-pulje, forbeholdt husstande udenfor fjernvarmeområder.
5. **Individuelle målepunkter:**
For varmepumper hos slutforbrugere, stilles der krav til, at der i installationen heraf, også tilknyttes et individuelt målepunkt der integreres med datahubben, da dette er en forudsætning for differentierede elafgifter og dermed fremtidens Smart Grid-løsninger. Hertil kommer, at en integration til datahubben baseret på nøjagtige målinger vil optimere afregningsgrundlaget såvel som skabe en større forbrugerfrihed i forhold til eks. valg af abonnementsordninger.
6. **Stop af nyinvesteringer i olie-, naturgas- og træpillefyr i individuel opvarmning:**
Energi- og klimapolitikken bør som hovedreglen umuliggøre nyinvesteringer i olie-, naturgas- og træpillefyr, så opvarmningsform i boliger med individuel opvarmning. I stedet bør den baseres på el-drevne varmepumper. Der kan gives dispensation til nyinvesteringer i træpille- eller gasfyr efter besøg af energirådgiver.

Klimahandlingsplan

Ovenstående forslag, vil som sagt sætte gang i omstillingen væk fra fossilbaserede individuelle opvarmningsformer, gennem økonomisk tilskyndelse såvel som etablering af en mere retvisende og effektiv håndtering af afregningen herfor. Til trods for dette, vil der skulle "skrappere" midler i brug, hvis langt størstedelen af den individuelle opvarmning skal være baseret på VE i 2030:

- Energipris til individuel rumvarme afspejler de faktiske CO₂-omkostninger: For at accelerere udfasningen af fossile brændsler i varmforsyningen, bør de marginale CO₂-omkostninger være reflekteret i prisen på den del af forsyningen, som ikke er grøn

og kan ske ved indførelse af en CO₂-afgift gradvis stigende til det niveau, som foreslås af Klimarådet.

- Juster bygningsreglementet og energimærkningen, så det ikke straffer varmepumper: I dag ganges elforbrug til varme med en såkaldt energifaktor på 1,9, når en bolig skal energimærkes. Det gør forbruget af olie og naturgas ikke. Derfor vil en boligejer, der skifter fra naturgas til en varmepumpe ikke blive belønnet til fulde, når boligen skal energimærkes på ny. Boligejeren får derfor heller ikke den fulde værdistigning af sin bolig. Bygningsreglementet skal ændres, så brug af grøn strøm i varmepumper ikke straffes.

Grøn transportpakke

I forhold til 1990 er CO₂-emissioner fra transportsektoren vokset 24,4 pct. og udledningen forventes at forblive stort set uændret i 2030. Elbaserede køretøjer er lige nu det bedste bud på nulemissionskøretøjer i 2030. Med en samlet bestand på lidt over 15.000 elbiler i starten af 2019, er der stadig lang vej til effekten er at spore i det danske CO₂-regnskab og understreger nødvendigheden i at accelerere denne udvikling, hvis 70 pct.-målet skal indfris.

For at dette kan ske, skal to betydelige barrierer ryddes af vejen før en stor udbredelse af elbiler bliver realiseret i Danmark. Den ene er købsprisen, den anden er manglende ladeinfrastruktur. Særligt en fokuseret udbygning af ladeinfrastruktur vil formentlig medføre flere aktører på markedet og derfor større konkurrence såvel som beskæftigelse på tværs af landet indenfor anlægsarbejde, til elektrikere og teknikerbranchen.

7. Højere VE-krav til offentlig transport:

For alle nye kontrakter til kollektiv transport frem mod 2025, fremrykkes 2030 minimumsandele af rene køretøjer i de offentlige udbud jf. direktiv 2019/1161. Fra 2025 til 2030 opjusteres dette så det reflekterer 70 pct.-målet.

8. Udvid transportpuljen til el-ladestandere og tankanlæg for grønne vare- og lastbiler:

I 2018 blev der reserveret 500 mio. DKK til grøn transport. 75 mio. kr. af disse er netop blevet afsat til brug på el-ladestandere og tankanlæg i 2020. De resterende afsatte midler fremrykkes og puljen udvides med min. 100 mio. kr. for at sætte yderligere skub i udbygningen.

9. Pulje til landstrømanlæg i danske havne og forlængelse af afgiftsfritagelse på landstrøm til 2025:

Der afsættes en pulje til etablering af landstrømanlæg i danske havne til færger og krydstogtskibe, da dette først og fremmest vil sænke luftforureningen og samtidig nedbringe CO₂-udledning. For at understøtte dette skal afgiftsfritagelsen på landstrøm, ligeledes forlænges til 2025.

10. Individuelle målepunkter:

For el-ladestandere hos slutforbrugere, stilles der krav til, at der i installeringen heraf, også tilknyttes et individuelt målepunkt der integreres med datahubben, da dette er en forudsætning for differentierede elafgifter og dermed fremtidens Smart Grid-løsninger. Hertil kommer, at en integration til datahubben baseret på nøjagtige målinger, vil optimere afregningsgrundlaget såvel som skabe en større forbrugersfrihed i forhold til f.eks. valg af abonnementsordninger.

11. Fastfrys afgifterne på elbiler:

Fra 2021 stiger registreringsafgiften for elbiler markant og vil højst sandsynligt betyde en meget brat opbremsning af elbilsalget. På den korte bane er det derfor helt afgørende at fastfryse afgifterne på det nuværende niveau, indtil der er fundet en langsigtet model, så tvivlen ikke sætter sig hos forbrugerne.

12. Tilskud til installation af ladestandere ved bolig:

Der etableres en tilskudspulje til opsætning af husstands el-ladestandere, herunder nettilslutning.

Klimahandlingsplan

Transportsektoren må siges at være den grønne omstillings smertebarn, da der i modsætning til de andre sektorer, ikke findes nær så mange "nemme løsninger" og højest sandsynligt vil kræve et nybrud med hvordan denne sektor skal reguleres, som f.eks.:

- CO₂-reduktionskrav fremfor for iblandingskrav: Det nuværende iblandingskrav, vil ikke medføre mærkbar mere VE i transportsektoren i 2030, da systemet ikke i tilstrækkelig grad sikrer, at de brændstoffer med højst CO₂-fortrængning får en højere værdi end f.eks. billigere bioolier baseret på palmeolie. Det bør derfor tilstræbes, at det nuværende iblandingskrav omstruktureres til et CO₂-reduktionskrav, så det er CO₂-fortrængning der premieres og ikke det anvendte brændstof. Det forudsættes i den forbindelse, at den nuværende diskrimination som VE-el leveret til transportsektoren er udsat for ophører, da rationalet herfor vil bortfalde.
- Tilbagerul de seneste års sænkelse af bilafgifter: De seneste års lempelser af bilafgifter, har foruden et provenutab, også resulteret i højere CO₂-udledninger, da dette naturligt giver en tilskyndelse til at købe nr. 2 bil, men også at bilerne er blevet større og mere brændstofsforbrugende. En tilbagerulning af de seneste års sækelse af bilafgifter, vil have den positive effekt, at tilskyndelsen til at købe nye og større biler ikke længere er til stede i lige så høj grad, samtidig med at dette vil give statskassen et mer-provenu til finansiering af de grønne vækstinitiativer.
- Afgiftsfritagelse for ladestrøm til elbiler: Den nuværende afgiftsfritagelse for ladestrøm til biler forlænges til 2025 (0,4 øre/kWh – procesafgift) og udvides til også at gælde privatopladning af elbiler.

I 2019 blev der nettilsluttet 5 vindmøller på land med en samlet kapacitet på 17 MW. Frem mod 2020 skal gennemsnitlig 350 MW installeres årligt.

Grøn PtX-pakke

Produktion af grønne brændsler via power-to-x, er en vigtig byggesten, i et dekarboniseret samfund, da anvendelsen af disse, vil være nødvendige i sektorer såsom lastbiler, skibe, fly og tung industri, hvor direkte elektrificering umiddelbart ikke er nærtforestående. Kommercialisering og produktion af disse brændsler, kan betragtes at være særlig gunstig i Danmark i forhold til mange andre lande, med stor adgang til billig grøn el, CO₂-punktkilder og saltkaverner såvel som

et stor fjernvarmenet, hvor overskudsvarmen fra konverteringsprocesserne ved produktionen af elektrofuels kan nyttiggøres. For at realisere Danmarks erhvervsmæssige styrkeposition indenfor primær elproduktion, og efterfølgende konvertering til PtX-produkter, skal der etableres en grøn PtX pulje, med det formål at understøtte modning af teknologierne til kommerciel bæredygtig storskalaproduktion.

13. Storskala PtX-anlægspulje:

Der etableres en årlig tilskudspulje for perioden 2021 - 2024, der enten gives som anlægs- eller produktionsstøtte til større PtX-anlæg. Da der allerede i dag findes betydelig viden inden for mindre anlæg <5MW, er puljen målrettet anlæg med min. kapacitet på 20MW.

14. PtX-drivmiddelspakke:

Efterspørgslen for PtX-produkter er begrænset i dag, hvorfor udvikling og udbredelse af teknologier der rent faktisk kan anvende disse også skal understøttes. Der afsættes derfor ligeledes en tilskudspulje for perioden 2021 – 2024, som målrettes udvikling og indkøb af drivmidler i land- og søtransport, som kan anvende PtX-brændstoffer.

Klimahandlingsplan

En sideløbende stimulering af både udbud og efterspørgsel efter PtX-produkter, vil skabe et større dansk hjemmemarked og samtidig understøtte den nødvendige videre udvikling af danske PtX-teknologier. Det kan dog ikke forventes, at ovenstående initiativer alene vil medføre en kommercialisering af "kendte" teknologier endside mere "eksotiske" landvindinger som f.eks. produktion af elbaseret flybrændstof, da dette vil kræve kontinuerlig nytænkning og langsigtet planlægning:

- National strategi for PtX: For at sikre den nødvendige skalering, anbefales det at der udarbejdes en tiårig national PtX-strategi, med fokus på, hvordan staten og industrien i samarbejde kan nedbringe etablerings- og anvendelsesomkostningerne og derigennem sikre at de nødvendige investeringer, rammevilkår og efterspørgsel gennemføres.
- Rammevilkår, som understøtter investeringer i PtX-anlæg: Med udgangspunkt i den nationale strategi, skal der sikres prioriterede tilskudsmidler til PtX storskalademonstrationsprojekter efter 2024 såvel som fyrtårnsprojekter i forskningsindsatsen.

Hertil skal det sikres, at der implementeres nye rammevilkår der understøtter sammentænkningen af værdistrømmene som f.eks. opsamling af CO₂, overskudsvarme og muligheden for erhvervsenergi- og ilandføringszoner, hvor den systemmæssige værdi af denne kobling er værdisat f.eks. via differentierede tariffer & afgifter.

- Rammevilkår, som understøtter investeringer i PtX-drivmidler: Ligeledes som for PtX-anlæg, skal det også sikres prioriterede tilskudsmidler til udvikling af teknologier der kan anvende PtX brændstoffer såvel som rammevilkår der understøtter udbredelsen heraf som f.eks. strenge bymiljøzoner som i Sverige.
- National strategi for Carbon Capture and Storage and Utilization (CCUS): Der kan være fordele i fortsat at benytte kulstofbaserede (syntetiske) brændsler fremadrettet, og nogle steder er det uundgåeligt. I så fald er CCUS en nødvendig teknologi, og det er derfor nødvendigt med en national strategi og dertilhørende tilskudsmidler, der kan belyse og teste CCUS med henblik på at bestemme teknologiens plads i det fremtidige danske energisystem.

Grøn erhvervslivspakke

Reduktionspotentiale ved at elektrificere hovedsageligt handels-, serviceerhvervet og fremstillingsindustrien der opererer ved lav- til mellemtemperaturer er 0,5 mio. CO₂e. Med en positiv samfunds- og driftsøkonomi i langt de fleste tilfælde, giver det derfor god mening at sikre, at det danske erhvervsliv stadig har de rette incitamenter til at træffe

større investeringsbeslutninger der fremme elektrificeringen post coronakrisen. Dette vil ligeledes også understøtte og sikre det danske erhvervslivs konkurrenceevne, da der vil kunne produceres mere output pr. energienhed, grundet et lavere energitab fra eget brændselsforbrug.

15. Omstillingspulje for erhvervslivet til elektrificering:

Til trods for at en omstilling fra fossile brændsler, hovedsageligt naturgas, til elektrificering, ofte er en rentabel investering, er det dog tvivlsomt - med ofte store up-front omkostninger – om disse investeringer prioriteres i genopretningen af virksomhedernes økonomi efter coronakrisen. For at forhindre at dette ikke udskydes på ubestemt tid, etableres der en elektrificeringsomstillingspulje, som udmøntes årligt over en årrække.

16. Måltrettet afskaffelse af erhvervslivets elvarmeafgift:

Hvis en generel afskaffelse/reduktion af elvarmeafgiften ikke gennemføres, bør en måltrettet fritagelse af erhvervslivets elvarmeafgift besluttes. I stedet beskattes al virksomhedens elforbrug med den lave proces-elf afgift (0,4 øre/kWh). Dette vil ligeledes fremme brugen af overskudsvarme.

Klimahandlingsplan

For at sikre en langsigtet omstilling, er det vigtigt at virk-somhederne får et solidt økonomisk incitament til skift bort fra fossile brændsler, der afspejler de samfundsøko-nomiske omkostninger som kan sikres gennem:

- Enerpris til procesformål afspejler de faktiske CO₂-omkostninger: For at accelerere udfasningen af fossile brændsler anvendt til procesformål, bør de marginale CO₂-omkostninger være reflekteret i prisen på den del af forsyningen, som ikke er grøn og kan ske ved indførelse af en CO₂-afgift gradvis stigende til det niveau, som foreslås af Klimarådet.

Udrulningen af nye smarte målere i disse år giver nye muligheder for at måle elforbruget på en ny måde.

Grøn omstillingspakke til olie- og gasindustrien

Der anvendes i dag betydelige mængder fossil gas på de danske boreplatforme og raffinaderier med et samlet udslip på 1,1 mio. tons CO₂e. Det vurderes at ca. 0,6 mio. tons CO₂e med fordel kan elektrificeres i et økonomisk perspektiv.

17. Raffinaderi elektrificeringspulje:

Der etableres en investeringstilskudspulje til de to danske raffinaderier, så meromkostningen til at omstille deres elforbrug baseret på raffinaderigas til grøn strøm mindskes.

Klimahandlingsplan

Langt størstedelen af de 1,1 mio. tons CO₂e stammer fra anvendelse af naturgas til at drive blandt andet pumper og kompressorer på de danske boreplatforme i Nordsøen. Ved at etablere havvind i forbindelse med platformene, kan vindenergi dække ca. halvdelen af energibehovet og dermed mindske udslippet herfra betragteligt.

- Pulje til havvindsbaseret elektrificering af boreplatforme: Der etableres en målrettet tilskudspulje til

havvindsbaseret elektrificering af f.eks. pumper og kompressorer på de danske boreplatforme. Udover at foranledige et betydeligt bidrag til at nedsætte naturgasforbruget, og heraf afledte CO₂-emissioner, vil det samtidig understøtte kommercialiseringen af f.eks. flydende vind, grundet havdybden hvor boreplatformene er placeret, og dermed endnu større potentiale for endnu mere billige havvind i fremtiden.

Danske boreplatforme og raffinaderier benytter store mængder fossil gas i deres processer. Dette forbrug kan i stort omfang elektrificeres.

Fjern barrierer for energierhvervszoner og ilandføringszoner

Etablering af nye typer elforbrug, sammen med elproduktion baseret på vindenergi, har flere fordele. For egenproducenter, energifællesskaber og industriel symbiose i erhvervsenergizone bør lovgivningen ændres til at være mere tidssvarende, da det vil understøtte billiggørelsen af lagring, grøn varme og e-fuels. En barriere for flere projekter er i dag,

at der kræves tariffbetalinger til det kollektive elnet, selvom den produceret strøm ikke fuldt ud belaster elnettet. Det er derfor oplagt at se på mulighederne for at lempe kravene om tariffbetalinger i situationer, hvor det kollektive elnet ikke belastes. Wind Denmark foreslår derfor, at det sker i to trin:

18. Etablering af de regulatoriske frizoner:

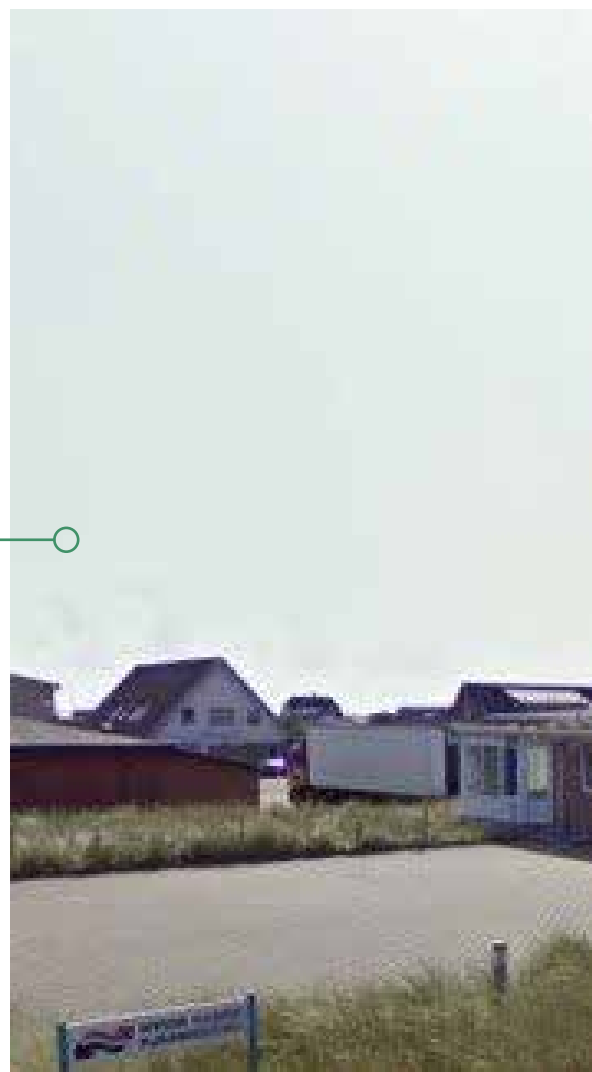
Rammerne for og test af de regulatoriske frizoner i Energiforforskningsaftalen 2018, igangsættes med det samme.

19. Fjern barriere for produktion, konvertering og lagring af grøn energi:

Sideløbende hermed skal rammerne for etablering af vindmøller i såkaldt egen installation, i direkte forbindelse med større elforbrugende installationer, revideres og moderniseres. Barrieren for etablering og rentabiliteten af f.eks. vindmøller i forbindelse med fjernvarmeproduktion er ofte kravet om betaling af tariff til det kollektive elnet, selvom vindmøller etableret i umiddelbar forbindelse med fjernvarmens elforbrug ikke er nogen væsentlig belastning for det kollektive elnet. Ved etablering af vindmøller i forbindelse med fjernvarmeproduktion og fritagelse for betaling af tariff til egen produktion kræves i dag, at vindmøllerne er etableret på samme matrikel, som elforbruget. Dette er ofte en reel barriere for gennemførelse af f.eks. fjernvarmeproduktion baseret på vindenergi uden støtte og derfor bør kravet om sammatrikulering som følger af Elforsyningsloven fjernes. Dette vil ligeledes også understøtte etableringen af PtX-anlæg.

65 pct. af Danmarks husstande opvarmes med fjernvarme. Hvis hele fjernvarmesektoren elektrificeres vil forbruget svare til produktionen fra tre havvindmølleparker af Thors størrelse.

Modernisering af den generelle elafgift

Elafgiften bør på sigt afskaffes som en konsekvens af at elproduktionen i disse år bliver stadig mere grøn i takt med at kul udfases og vind og sol udbygges. Der bør først ske en markant reduktion af den generelle elafgift og på sigt en delvis omlægning til en dynamisk elafgift.

20. Her og nu reduktion:

På linje med anbefalinger fra de økonomiske vismænd og som minimum en nedsættelse på 4,3 øre/kWh, da det isoleret set vil indebære samfundsøkonomiske gevinster og have en relativt høj selvfinansierungsgrad jf. Skatteøkonomisk Redegørelse 2019.

Klimahandlingsplan

- En delvis omlægning til en dynamisk elafgift: For at styrke at el-markedets prissignaler finder vej til de elforbrugere som betaler den høje generelle elafgift på 89 øre/kWh bør elafgiften reduceres med yderligere 20 øre/kWh som omlægges til en dyna-

misk elafgift på 50 pct af spotprisen, så der er lav afgift på strøm i timer med rigelig og billig produktion fra vind og sol og høj afgift på strøm når den er sort og knap.

Vindpakke

Den elektrificering der nødvendigvis må følge af 70 pct.-målet, kræver en medfølgende udbygning af grøn energi, hvoraf vindenergi vil være den klart dominerende teknologi, med en forventet levering af ca. 75 pct af al elproduktion i 2030 ifølge Klimapartnerskabet for energi for forsyning. Med knap 33.000 ansatte og en eksport der i 2019 løb op i 66,5 mia. kr., indtager den danske vindsektor en central plads i dansk økonomi. En fremrykning af allerede planlagte investeringer, en større vished om fremtidige udbud af land- og havvind, samt forbedrede rammevilkår der bl.a. sikrer at forsinkelser undgås, vil naturligvis have den positive effekt, at det både fastholder- såvel som skaber en massiv beskæftigelse for tusindvis af ansatte i den dan-

ske vindindustri. Når der skabes vished om tidsplaner for gennemførelse af udbud, er der tale om store infrastrukturprojekter, der medfører store investeringer, herunder indledningsvist i form af forundersøgelser, planlægning og projektering, efterfulgt af investeringer i opretholdelse og udvidelse af produktionslinjer hos en række danske komponentleverandører, der kan planlægge og investere i tillid til et dansk hjemmemarked og udstillingsvindue af en betydelig størrelse og værdi.

Initiativer der sikrer investeringer i nok vindenergi til fremtidens behov:

Vindenergi generelt

21. Lovpligtig maksimal sagsbehandlingstid på 6 måneder for klagesager:

VE-direktivets forskrifter stiller store krav til et øget tempo for tilladelsesprocessen og udskiftningsprojekter af VE-anlæg. Dette aktualiserer behovet for at indføre en lovpligtig maksimal sagsbehandlingstid på 6 måneder for klagesager og etableringen af en permanent task force for grøn energi i Nævnenes Hus i Viborg, som reaktion på ombudsmandens kritik af uacceptable lange sagsbehandlingstider, og i erkendelse af at 2020-finanslovsaftalens tilførsel af midler hertil, på ad hoc basis ikke er tilstrækkeligt med den accelererede grønne omstilling frem mod 2030 som samfundet står overfor.

22. Bedste vilkår for test- og demonstration af vindteknologi i Danmark:

Flyt den allerede besluttede forhøjelse af fradrag for forskning og udvikling fra 2026 til 2020. Adgangen til testpladser er en central del af den danske vindmølleindustri konkurrenceevne og adgang til tidssvarende og konkurrencedygtige testpladser bør ses som en national strategisk prioritet som fortsat fremmes af staten i form af investerings- eller produktionsstøtte.

23. Skab fair konkurrence på elmarkedet og minimer tilskudsbehovet til grøn energi via en CO₂-minimumspris:

Det er uholdbart at en økonomisk opbremsning, som vi ser i den aktuelle Coronakrise og i finanskrisen, gør CO₂-forurening fra kul- og gaskraftværker billigere, så disse kan producere kunstigt billig sort strøm og forvride prissætningen på elmarkedet. Det svækker investeringslysten og øger tilskudsbehovet for vind og sol. Regeringen bør arbejde aktivt for vedtagelse af en fælles minimumspris på CO₂-kvoter i hele EU. Lykkes dette ikke inden for 1-2 år, bør Danmark tilslutte sig den koalition af lande, som selvstændigt beslutter at indføre en minimumspris på CO₂-udledning, ligesom man allerede har besluttet i Storbritannien og Holland, og drøfter i bl.a. Tyskland og Frankrig. En minimumspris bør øges gradvist startende på 25 €/ton i 2023 stigende til 45-55 €/ton i 2030.

Accelerering af havvindsatsningen

Både Klimarådet og Partnerskabet for energi og forsyning konkluderer at 70 pct.-målet kun kan nås gennem en massiv udbygning af havvindskapaciteten. Det er derfor vigtigt, rammerne herfor understøtter dette, navnlig via:

Havvind

24. Accelerer havvindsatsning med et udbud årligt:

Ved at fremrykke udbud af energiaftalens 2. og 3. havvindmøllepark, så der fra 2021 udbydes en park hvert år frem for med to års interval.

25. Skab klarhed om yderligere havvindudbygning mod 2030:

Ved at fastlægge en klar tidsplan med en jævn kadence for efterfølgende havvindmølleparker til udbud frem mod 2025 og etablering inden 2030.

26. Tillad større parker ved udbud:

Fjern loftet over parkstørrelser og forbud mod lagring/PtX i forbindelse med havvindudbud, som det gælder ved Thor. Definér maksimal kapacitet i nettilslutningspunktet og tilgængeligt areal, men lad det være op til markedsaktørerne at optimere antal MW, hvilket muliggør bedre udnyttelse af netkapaciteten og giver mere grøn energi til en gennemsnitlig højere værdi.

27. Igangsæt forundersøgelser og strategisk miljøvurdering (SMV) samtidig på alle havarealer:

Staten kan sikre, at den accelererede udbygning kan gennemføres, herunder gennemføre strategiske miljøvurderinger (SMV'er) og fugletællinger på tværs af de arealer, der vurderes at være mest relevante i forhold til fremtidig udbygning af havvind for at mindske forberedelsen ved hvert udbud og sikre, at en større del af forundersøgelserne skal varetages af havvindmølleudviklerne.

28. Nytænke ansvarsfordelingen:

Mellem myndigheder og udviklere f.eks. i forbindelse med forundersøgelser, samt prioritere flere egne ressourcer til gennemførelse af flere udbud.

29. De statslige reservationer på havet ophæves hvor man ikke planlægger udbud:

Hvilket kan åbne op for åben-dør projekter finansieret af private midler

30. Gør det lettere at forlænge produktionstilladelserne:

For eksisterende havvind med 5-15 år – eventuelt på baggrund af en supplerende (enkel) miljørapport.

Vindenergi er den vigtigste energiteknologi for dansk eksport. 55 pct. af Danmarks totale energi-eksporten er vind og 7,4 pct. af Danmarks totale vareeksport er vindenergiteknologi.

Anerkend og understøt den høje værdi af landvind

Eksisterende vindmøller kan bidrage med 15-20 pct. af den grønne strøm, som et fordoblet elforbrug i 2030 kræver, og med en jævn tilgang af nye møller, vurderer Wind Denmark, at vindmøller på land samlet set vil bidrage med 30-35

pct. i 2030 uden at der kommer flere møller i landskabet end i dag. Grundet den lave pris for landbaseret vindmøller, er det derfor vigtigt fortsat understøtte og fremme denne udvikling, navnlig via flg. tiltag:

Landvind

31. Fastlæg rammer for teknologineutrale udbud 2020-24:

Ved at basere udbudsmodellen på risiko- og indtægtsdeling via en CfD-model, som anbefalet af både Klimarådet og klimapartnerskabet for energi- og forsyning og som senest valgt af energiforligskredsen til udbuddet af Thor.

32. Lad en del af de forventede statslige indtægter fra CfD-udbud gå til landdistriktsudvikling:

Via den kommunale grønne pulje og en statslig jordfordelings- og klimafond.

33. Lad små og mellemstore havvindmølleparker nyde fremme:

Gennem en tilpasning af udbudskriterierne for havvindmølleparker efter 'åben dør'-proceduren i de teknologineutrale udbud.

34. Det vedtagne mølleloft afskaffes:

Da det ikke harmonerer med klimalovens 70 pct.-mål og man ikke skal spilde ressourcer på virkemidler, som tvinger funktionelle møller ud af drift.

35. Bedst mulige vilkår for fortsat drift af eksisterende vindmøller:

Det er godt for klimaet, hvis de danske vindmøller kan producere grøn strøm til samfundet længere end hidtil forventet, da der er tale om vindmøller som ikke længere modtager tilskud, hvorfor der så at sige er tale om 'gratis' grøn strøm, som falder på et tørt sted ift. at nå klimamålene.

36. Regeringen skal indgå en forpligtende aftale med kommunerne om at stille den nødvendige plads til rådighed for nye vindmøller:

Med afsæt i 70 pct.-målet og hensynet til nødvendig produktion af grøn strøm også på land, skal landvind understreges som national interesse ved planlovens næste revidering i 2021. Dette bør tage udgangspunkt i Energistyrelsens Notat om Landvind-potentiale modellen.

37. Etablering en uafhængig statslig jordfordelings- og klimafond:

Som med afsæt i princippet om multifunktionel arealanvendelse bl.a. har til formål at indtænke vind og solprojekter i projekter, der fremmer klima- og landdistriktsudvikling.

38. Muliggør opstilling af vindmøller i plantager med lav naturværdi:

Hvorved der tilvejebringes et potentiale for billig grøn energi med stor afstand til beboelse, der kan realiseres med kort varsel.

39. Fjern barrierer for opstilling af nye vindmøller i nærheden af eksisterende:

Regneregler for støj bør derfor ændres i tilfælde, hvor det ikke bidrager til reel borgerbeskyttelse, som det er tilfældet i situationer, hvor støjpåvirkningen ikke ændres hos borgere, der er støjpåvirkede fra eksisterende møller.

El-ladestanderne hos slutforbrugere bør have et individuelt målepunkt, der giver mulighed for differentierede elafgifter og dermed fremtidens Smart Grid-løsninger.

Elinfrastrukturpakke

Det står klart, at en realisering af 70 pct.-målet i 2030, kun vil være mulig, hvis store dele af samfundet elektrificeres, med en dertilhørende sideløbende investering og udbygning af en tilsvarende dansk vindkapacitet. En sådan massiv ændring af det danske samfund, vil også fordele en grundlæggende opgradering af den eksisterende elin-

frastruktur såvel som hvordan den planlægges og driftes mere intelligent. For at sikre, at udvikling og udbygning af elinfrastrukturen ikke bliver en intern flaskehals for det nødvendige omstillingstempo, er det nødvendigt allerede nu at påbegynde tiltag der fremtidssikrer elnettet ved bl.a. at:

40. Undersøge hvor stor en del af projekterne i netselskabernes netinvesteringsplaner som med fordel vil kunne fremrykkes:

I kraft af den lange etableringstid for infrastruktur projekter, bør de nødvendige opgraderinger af det eksisterende elnet hurtigst muligt igangsættes. Energinets netudviklingsplan viser et investeringsbehov indtil 2028 på 45 mia. kr., som udgøres af projekter med reinvesteringer eller udbygninger.

41. Viderefør udligningsordningen:

Og understøt kollektive netinvesteringer, og et Danmark i balance, ved at overflytte finansieringen af udligningsordningen til finansloven, som aftalt med PSO-aftalen.

www.winddenmark.dk

UDGIVET AF WIND DENMARK
Maj 2020

KONTAKT
Peter Alexandersen, kommunikations- og presseansvarlig i Wind Denmark.
Tlf.: 2225 9072, e-mail: pal@winddenmark.dk.

TAK FOR LÅN AF FOTOS TIL
Vestas, LM Wind Power, e.on., Hvide Sande Fjernvarme, Kamstrup og Vattenfall